

Φύλλο εργασίας για τα ρήματα

- 1) Να μεταφέρεις τα ρήματα από την Οριστική του Ενεστώτα στην Οριστική Αορίστου και την Προσπατική Αορίστου.

Οριστική Ενεστώτα   Οριστική Αορίστου   Προσπατική Αορίστου
καταγράφεις
αναβαλλείς
περιγράφεις
διακρίνεις
αναφεύρεις
επιβαλλείς
διαγράφεις
περιφεύρεις

- 2) Κάνε χρονική ανακατάσταση στα ρήματα:

<u>Ενεστ.</u> <u>Παρατ.</u> <u>Αορ.</u> <u>Συν. Μέλλ.</u> <u>Εξ. Μέλλ.</u> <u>Παρακ.</u> <u>Υπερσ.</u> <u>Συντ. Μέλλ.</u>	<u>δακρύζεις</u>	<u>βρίσκονται</u>	<u>χρειάζεσαι</u>

- 3) Συμπληρώσε τις προτάσεις με τα ρήματα της παρένθεσης

α) (απολύω, αναλύω, διαλύω, παραλύω, διευκολύνω)

- Η τροχαία _____ την κυκλοφορία των οχημάτων
- Στην εποχή μας δεν _____ εύκολα οι εργαζόμενοι.

- Οι συγκοινωνίες _____ σε κάθε απεργία.
- Η διασημότητα έλεγε πως όλοι οι λέκtores _____ με αυτό το απορρυπαντικό.
- Οι απεργός _____ τα αιτήματά τους στη χθεσινή συνάντηση με τον υπουργό.

β) (εντείνω, προτείνω, επεκτείνω, παρατείνω)

- Οι μαθητές _____ τη δημιουργία ενός σχολικού συνεταιρισμού.
- Πρέπει να _____ τις προσπάθειές σας για να πετύχετε.
- Το σχέδιο σκοδόμησης της πόλης _____ ως την οδό Νίκης.
- Το σχολικό έτος _____ ως τις 30 Ιουνίου, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργού Παιδείας.

γ) (διευθύνω, κατευθύνω, απευθύνω)

- Ο αγώνας ποδοσφαίρου _____ από ξένο διαιτητή.
- Ο πρόεδρος του χωριού _____ χαιρετισμό ~~στ~~ όλους τους κυχωριανούς του.
- Ο εχθρός _____ βόρεια.

4) Μελέτησε πώς κλίνεται το ρήμα βαίνω.

Με τον ίδιο τρόπο σχηματίζεται σε όλα τα σύνθετά του π.χ. περιβαίνω, επιβαίνω, διαβαίνω, καταβαίνω, αναβαίνω, προσβαίνω, παραβαίνω, μεταβαίνω κ.α.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Γράφεται με 2 1 μόνο.

στον Ενεστώτα, Παρατατικό και Εξακολουθητικό Μέλλ.

⊗ Ένας εύκολος τρόπος για να μην κάνουμε λάθος

είναι να σκεφτόμαστε πως, αν το ρήμα μιλάει για κάτι που γίνεται **συνέχεια**, τότε γράφεται με **2η**. Αντίθετα, αν μιλάει για κάτι που γίνεται **μια φορά**, τότε γράφεται με **1η**.

Παραδείγματα αναβάλλω

Ενεστώτας	αναβάλλω → 2η
Παρατατικός	ανέβαλλα → 2η
Αόριστος	ανέβαλα
Συν. Μέλλοντας	θα αναβάλλω
Εξ.κ. Μέλλοντας	θα αναβάλλω → 2η.
Παρακείμενος	έχω αναβάλει
Υπερσυντέλικος	είχα αναβάλει
Συντελεσμένοι Μέλλ.	θα έχω αναβάλει

• Συμληρώσε τώρα τα κενά βάζοντας 1η ή 2η.

- ✓ Το πάρκο περιβά—εται από μαντρότοιχο.
- ✓ Οι οσκολογικές οργανώσεις έχουν συμβά—ει στην ευαισθητοποίηση σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.
- ✓ Ο δάσκαλος ανέβα—ε το διαγώνισμα.
- ✓ Όταν ρωτήθηκε γιατί έκανε την κλοπή, προέβα—ε διάφορες δικαιολογίες.
- ✓ Σύμφωνα με το νόμο, ο παραβάτης πρέπει να καταβα—ει πρόστιμο 150 €.
- ✓ Να είστε πιο ευγενικός! Να μην προσβα—εις τους άλλους!
- ✓ Όλο ανέβα—α το ταξίδι μου, μέχρι που αναγκά—στηκα να το κάνω.
- ✓ Μέχρι του χρόνου θα έχω καταβα—ει όλο το ποσό του φόρου στο κράτος.
- ✓ Τα παιδιά προέβα—αν στην εκδήλωση το έργο όλης της χρονιάς.
- ✓ Καταβα—αμε για πολλές μέρες προσπάθεια για να πετύχουμε.

Αφού διαβάσετε το ποίημα του Γιάννη Ρίτσου για την ειρήνη και αφού μελετήσετε το απόσπασμα από το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ (στη διάρκεια του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου η 12χρονη Εβραία Άννα Φρανκ έγραφε τις σκέψεις της στο ημερολόγιό της , ενώ κρυβόταν από τους Γερμανούς), προσπαθήστε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

A) Με ποιες εικόνες αποδίδει ο ποιητής τις χαρές της ειρηνικής ζωής; Ποια εικόνα σας συγκινεί περισσότερο;

B) Τι σημαίνει για εσάς ειρήνη;

Γ) Ποιοι πιστεύει η Άννα Φρανκ ότι φταίνε για τον πόλεμο και γιατί;

Δ) Πώς αντιμετωπίζει τις δύσκολες καταστάσεις τις οποίες ζει και πως φαντάζεται το μέλλον της η Άννα;

Συνέχεια αναρωτιόμαστε απελπισμένα: «Γιατί πρέπει να γίνεται ο πόλεμος; Γιατί οι άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν ειρηνικά; Γιατί όλη αυτή η καταστροφή;». Στο ερώτημα αυτό δεν είναι εύκολο να βρούμε απάντηση. Αλήθεια, γιατί φτιάχνουν ολοένα μεγαλύτερα αεροπλάνα με όλο και πιο βαριές βόμβες, ενώ την ίδια στιγμή χτίζουν τα κατεστραμμένα σπίτια; Γιατί σπαταλούν δισεκατομμύρια κάθε μέρα για τον πόλεμο, ενώ φαίνεται ότι δεν υπάρχει ούτε μια δεκάρα διαθέσιμη για τα φάρμακα, τους φτωχούς και τους καλλιτέχνες; Γιατί υπάρχουν άνθρωποι που πεινούν, ενώ σε άλλα μέρη της γης έχουν τόσα τρόφιμα που τα αφήνουν να σαπίζουν; Μήπως οι άνθρωποι είναι τρελοί;

Δεν μπορώ να πιστέψω ότι υπεύθυνοι για τον πόλεμο είναι μόνο οι ισχυροί, οι πλούσιοι και οι πολιτικοί. Όχι, και οι απλοί άνθρωποι μπορεί να θέλουν τον πόλεμο, αλλιώς οι Ηαοί θα είχαν επαναστατήσει προ πολλού. Είναι το ένστικτο της καταστροφής που οδηγεί τους ανθρώπους στον πόλεμο, κι αν όλο το ανθρώπινο γένος, χωρίς εξαίρεση, δεν αλληιάξει, οι πόλεμοι δεν πρόκειται να σταματήσουν. Οι πολιτισμοί θα καταστρέφονται, ό,τι ωραίο χτίζεται θα γκρεμίζεται και η ανθρωπότητα θα αρχίζει ξανά και ξανά από την αρχή.

Έχω νιώσει πολλές φορές παγιδευμένη αλλά ποτέ απελπισμένη. Στο ημερολόγιό μου μιλάω για τις στερήσεις σαν να πρόκειται για κάτι διασκεδαστικό. Έχω πάρει την απόφαση να ζήσω μια ενδιαφέρουσα ζωή, διαφορετική από τη ζωή του απλού κοριτσιού και, αργότερα, από τη ζωή της απλής νοικοκυράς. Είμαι νέα και δυνατή. Είναι ανάγκη να επιβιώσω και αρνούμαι να κλαίω όλη την ώρα. Κάθε μέρα ωριμάζω εσωτερικά και αισθάνομαι την ειρήνη να πλησιάζει.

Ειρήνη

Τ' όνειρο του παιδιού είναι η ειρήνη.
Τ' όνειρο της μάνας είναι η ειρήνη.
Τα λόγια της αγάπης κάτω απ' τα δέντρα
είναι η ειρήνη.

Ο πατέρας που γυρνάει τ' απόβραδο μ' ένα φαρδύ χαμόγελο στα
μάτια
μ' ένα ζεμπίλι* στα χέρια του γεμάτο φρούτα
κι οι σταγόνες του ιδρώτα στο μέτωπό του
είναι όπως οι σταγόνες του σταμνιού που παγώνει το νερό στο πα-
ράθυρο,
είναι η ειρήνη.

Ειρήνη είναι ένα ποτήρι ζεστό γάλα κι ένα βιβλίο μπροστά στο
παιδί που ξυπνάει.

Η ειρήνη είναι τα σφιγμένα χέρια των ανθρώπων
είναι το ζεστό ψωμί στο τραπέζι του κόσμου
είναι το χαμόγελο της μάνας.
Μονάχα αυτό.
Τίποτ' άλλο δεν είναι η ειρήνη.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΛΑΣΜΑΤΩΝ

ΘΥΜΗΣΟΥ ΤΑ ΚΛΑΣΜΑΤΑ! Μην ξεχνάς στις προσθέσεις και αφαιρέσεις να βρίσκεις το Ε.Κ.Π όταν τα κλάσματα είναι ετερόωνυμα.

Μην ξεχνάς στη διαίρεση ν' αντιστρέφεις το δεύτερο κλάσμα. Και τέλος, μην ξεχνάς να κάνεις πρώτα τις πράξεις μέσα στην παρένθεση, όπου πρέπει.

$$\alpha) \frac{5}{6} + \frac{1}{3} = \quad \beta) \frac{2}{7} + \frac{1}{4} = \quad \gamma) \frac{5}{8} - \frac{7}{16} = \quad \delta) \frac{29}{30} - \frac{7}{15} =$$

$$\epsilon) \frac{11}{15} + \frac{41}{6} = \quad \sigma) \frac{7}{10} - \frac{2}{7} =$$

$$\tau) \frac{1}{2} : \frac{1}{3} = \quad \nu) \frac{1}{3} : \frac{1}{2} = \quad \theta) \frac{13}{6} : 13 = \quad \iota) 13 : \frac{13}{6} =$$

$$\kappa) \frac{3}{5} : \left(\frac{9}{10} : \frac{1}{2} \right) = \quad \lambda) \left(\frac{3}{5} \cdot \frac{9}{10} \right) : \frac{1}{2} = \quad \mu) \frac{5}{2} : \left(5 : \frac{1}{2} \right) =$$

Ιστορία

20

Γ' ενότητα

Κεφ. (6 - 10)

Κεφ. 6 Α) Τι γνωρίζεις για τη μάχη του Μίτσα τον Ιούλιο του 1822; (παρ. 2)

Β) Τι συνέβη στην πόλη της Ναύουσας τον Απρίλη του 1822; (τελευταία παράγραφος)

Κεφ. 7 Α) Γιατί ο Θ. Κολοκοτρώνης ήθελε απ' τον πρώτο χρόνο της επανάστασης να κυριεύσει την Τριπολιτσά; Β) Γιατί ήταν σημαντική η αλίσωση της Τριπολιτσάς; (Α → 2^η παράγραφος, Β → τελευταία παρ.)

Κεφ. 8 Τι ήταν τα πυρπολικά και ποιος ήταν ο ρόλος τους στις ναυτικές επιχειρήσεις; (3 πρώτες παρ.)

Κεφ. 9 Τι γνωρίζεις για τη μάχη στα Λερβενάκια τον Ιούλιο του 1822; (από την 3^η παρ. και μετά)

Κεφ. 10 Τι γνωρίζεις για τη μάχη στο Κεραϊό-Βρυσο τον Αύγουστο του 1823; (από την 3^η παρ. και μετά)

Γ' ενότητα (Κεφ. 11-14)

- Κεφ. 11** Α) Τι γνωρίζεις για τη μάχη στο Μανιάκι τον Μάιο του 1825; (παράγρ. 4)
Β) Ποια τακτική επέλεξε ο Κολοκοτρώνης για να αντιμετωπίσει τον στρατό του Ιμπραήμ; (6^η παρ.)

- Κεφ. 12** Α) Γιατί ήταν σπουδαία πόλη το Μεσολόγγι και ποιοι ζούσαν εκεί; (2 πρώτες παρ.)
Β) Τι προβλήματα αντιμετώπιζαν οι πολιορκημένοι στο Μεσολόγγι και τι έκαναν τελικά τη νύχτα της 10^{ης} Απριλίου του 1826; (5^η, 6^η παρ.)

- Κεφ. 13** Πώς πέθανε ο Γ. Καραϊσκάκης τον Απρίλιο του 1827; Τι συνέπειες είχε ο θάνατός του; (παρ. 4, 5)

- Κεφ. 14** Αναφέρει μερικά ονόματα σπουδαίων εθνοειρηνητών; Με ποιους τρόπους βοήθησαν τον ελληνικό αγώνα; Στα ονόματα από όλο το κεφάλαιο, το δεύτερο ερώτημα απ' την παράγραφο 1).